Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 962 — ԻԶՄԻՐ 28 ԱՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912 — ՈՒԲԱԹ

طاشينك
اضبحه يومى غزتى
صاحبه: هراند مامورليان: اداره

„TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

ԱՕ ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԱՐ.	ՎԵՑ.	ԽԱ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղրշ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԻԱԼԻ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

ԱՕ ՓԱՐԱ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

Պատերազմը սկսած է։

Դարատադ երէկ իր աղատ ձեռնոցը նետեց Օսմ. հայրենիքին երեսն ի վեր։

Այսօր վաղը Պուլկարիա, Սերպիա Ցունաստան ալ իրենց կարգին նոյնը կընեն։

Այսօր պատերազմին մէկ մասը սկսած է գուցէ կատարուիլ Սև Լերան սև սիրտ ու գաճաճ պետութեան սահմաններուն վրայ։ Վաղը մեր երկրին չորս սահմաններուն վրայ ալ նոյն կրակը պիտի սկսի բոցավառիլ։

Մեր երկիրը կրակին բերանը տալ ուզող թշնամին մէկ չէ, այլ չորս։ Ջորս ձեռքով է որ կը խառնեն մեր հայրենիքին հնոցը, սարիկա մեզի աւելի քան պատիւ մըն է։

Մենք չէր որ այդ պատերազմը ուզեցինք։ Հիմա պատերազմ կուզեն, թող պատերազմ ըլլայ։ Պատերազմը փառաբանողներու Աստուածը հարկաւ մեր ալ Աստուածն է։

Մեր երկիրը խաղաղութեան պէտք ուներ։ Աւելի քան երեսուն տարիներէ իվեր խաղաղութեան երես տեսած չունինք արդէն։ Եւ հիմա մեզի կը ձգեն ուրիշ կրակներու մէջ։ Այդ կրակը եթէ մեզի կ'այրէ, ապահովաբար զիրենք ալ կ'այրէ։ Կրակ բռնողը, կրակին հետ տղայարար խաղացողները գուցէ միաժտարար կը կարծեն թէ մեր տունը բռնկեցուցած ըլլան չորս կողմէն, մինչդեռ իրենք էն որ այդ բոցերուն մէջ պիտի կեղրնանան վազր և պիտի ճանչնան իրենց բնլանին չափը։

Ջորս գաճաճ պետութիւններու դէմ, որոնց ամբողջութիւնը եթէ զինուոր կարի, պիտի տնկուի երեսուն միլիոնէ աւելի հրակայ ոյժ մը՝ Օսմանեան Տիտանը։ Ի՛նչ արժէք պիտի ունենայ կաթիլ մը ջուրը բաժակի մը առջև, որ արդէն սկսած է սըրտմտութեամբ յորդիլ։

Մեր թշնամիները գուցէ կարծեցին թէ ներքին և արտաքին ցաւերով գլուխը խառնուիլ կարծուած մեր հայրենիքին դէմ գուցէ ամենէն աւելի պատեհ ժամն է ցցուելու, հաչուելագարգարութեան տրիւնոտ պլուխներ բանալու։ Հաչուի չառի՞ն արդեօք որ այդ Հայրենիքը կրնայ իր երկուսան ամէն ցաւերը մոռնալ և ինք զինքը ամփոփել ու ժողուել և լարուիլ աւելի մեծ չարիքներու առջև, երբ վը տանդը հասարակաց է։

Տեսէ՛ք, երէկ դեռ իր հաւասարակրօնութիւնը իանգարուած երեսուն միլիոնոց ժողովուրդ մը այսօր իրար կուգայ, և մէկ սրտէ դուրս ժայթքող չունչով մը պատերա՛զմ կաղաղակէ միաբերան։ Եւ չէ՞ որ իրարմէ բաժնող ցաւերը չաճախ նոյն ճակատագրին առջև գիտեն իրարու հետ միանալ, եղբայրանալ ալ։

Տեսէ՛ք, երէկի խռով և ապստամբ Ասիաւորդին է որ այսօր ամենէն առաջ կը նետուի իր սիրտը հայրենիքին համար վառան ըրած, և անոր դէմ գայրուած ու վերցուած ձեռքն է որ կը թուլնայ յանկարծ և պողպատի կը վերածուի մեր հասարակաց հայրենիքին թշնամիներուն դէմ կանգնելու անպարտելի կորովը հագած։ Ալպանիա հիմա մեր ամենէն անպարտելի բերդը կը հանդիսանայ մէկ ծայրէն միւսը և ամենէն առաջ ինքը պատրաստ է իր արիւնը թափելու սահմանպլուխներուն վրայ։ Ալպանիան չի կրնար գատուիլ Օսմանեան փառապանծ հայրենիքէն, անոր գլուխը վտանգի ղըրուած օրերուն մէջէն իսկ։

Ասիկա դեռ օրինակներու ամենէն նուազ օրինակելի չափն է Օսմանեան ժողովուրդներու վտանգին առջև եղբայրացումին, որուն բազմաթիւ նմանութիւնները կրնայինք մէջ բերել։

Մեր հասարակաց հայրենիքին պատիւը վտանգի մէջն է։ Ալ անոր առջև Թալամ, Բրիտաննիայ, Հրէա, Ամերիւտ, Հայ, Յոյն, Արաբ կամ Մալիսօրներ չկան, այլ կայ միայն մէկ տարր, Օսմանցիութիւնը։

Ալ պէտք է հիմա լռէ ամէն բերան հայրենիքին դէմ խօսելէ, քանի որ Թնդանօթին բերանը կը խօսի և վերջին խօսքը անոր կ'ինայ։ Ալ պէտք է մէկ ըլլան բոլոր հայրենիքին զաւակները, մոռցած իրենց իրարու դէմ ունեցած մասնաւոր ու փոքրոգի հաչիւները, իրենց նոյն իսկ կառավարութեան դէմ ունեցած առանձին հաչիւները, պէտք է ի մի զանգուին ու խմորուին և իրենց արիւնը իրարու խառնեն, ցոյց տալու համար թշնամիին թէ՝ իրենք եթէ իրարմէ առտընին խնդիրներու համար զատուիլ գիտեն ներհակ չահեր հետապնդելու համար, գիտեն միանալ ալ հայրենիքի ընդհանուր չահերուն առջև։ Պէտք է ամէն քաղաքացի իր պարտականութեան անթերի կատարումով հպարտանայ և իր կարգապահութեամբ ցոյց տայ թէ ինքը ամէն բանէ առաջ լաւ Օսմանցի մըն է և մ'չ թէ դաւճան մեզսակից մը հայրենիքի թշնամիներուն։

Թշնամին մէկ բանի մէջ կրնայ յաղթել։ Մեր բաժանումին։ Անկէ միայն վախնանք։ Ուրիշ ամէն բանի մէջ հպարտ պիտակցութիւնը ունենք, որ պիտի կրնանք մեզ չորս կողմէն պաշարող կրակները խեղդել ու մարել եթէ ո'չ մեր քաջարի բազուկներով, զոնէ մեր արեան վերջին կաթիլը հոսեցնելով։ Ուրիշ բան ընել չի վայելեր Օսմանցիութեան։

Վատահ ըլլանք որ, եթէ մեր թշնամիները չորս են, չորս պզտիկ թզուկներ, Օսմանցիութիւնը իր ծոցին մէջ ունի առանձին առանձին քանի մը անգամ չորս հսկայ ազգութիւններ, որոնք կրնան առանձին իսկ հակակշռել իրենց ոյժն ու զօրութիւնը, ալ հաչուի չենք դներ Օսմանեան բանակը։ Փա՜ռք իրեն և փա՜ռք Օսմանցիութեան,

Իտալիոյ դէմ մղուած պատերազմին մէջ մեր զուտ բանակը չէ՞ր որ ծառացած դեռ, և տեսա՛նք թէ ծովով և ցամաքով բաժնուած Տրիպոլսոյ հողերէն քանի՞ թիզ տեղ գրաւեցին դեռ։ Տրիպոլսոյ անապատներուն մէջ թուսած Օսմ. հայրենիքին արար զաւակները, ի՛նչ օրինակելի անձնուիրութեամբ և կարգապահութեամբ ցոյց տուին թէ պարտաճանաչ հայրենասէր զաւակներ ինչե՛ր չեն կրնար կատարել։ Թող ափ մը ժողովուրդի քաջակորով այդ օրինակը ամենուս առաջնորդ հանդիսանայ։

Պատերազմը սիրելի բան մը չէ։ Բայց երբ թշնամին է որ կը յարձակի մեր վրայ, մենք չենք որ պիտի զարձնենք մեր թիկունքը։

Օսմանեան պատմութիւնը արիւնով գրուեցաւ. և վերջին էջն ալ արիւնով և մանաւանդ պատուով պէտք է որ գոցենք, եթէ նոյն իսկ յաղթուինք։ Յաղթուելու խօսքն իսկ չենք ընել։ Բուսական է որ վտանգին առջև չի չուարինք, պազարիւնութիւնը ձեռքէ չի տանք և առաջին յարձակում մը դիմագրաւենք առնավայել և պատուաւէր պարտաճանաչութեամբ։ Այն ատեն պատերազմի Աստուածը մեզի է որ պիտի ժպտի...

ԱՎՕ

ՀԱՅՏԱԼԻՒՆ ՄԷՋ

Ի՞նչ անբաղդ ժողովուրդ մըն ենք մենք, դիտա՞ծ էք, ուչադրութեան առա՞ծ էք, ամեն անգամ որ հայկական գաւառներու մէջ բարենորոգումներ ներմուծելու չամք մը կամ փափաք մը կ'ղնէ կառավարութիւնը, նոր փորձանք մը, նոր ըզբաղում մը, կարևոր դէպք մը վրայ կը հասնի ու աչերամանակ էրպով մէկ կողմ կ'մնայ բարենորոգմանց հարցը, կ'թաղուի, ու ժամանակի մը համար կ'յետաձգուի, մինչև որ մոռցուի։

Այս քաններորդ անգամն է չեմ դիտեր, վերջերս սկսած էինք յոյսեր ունենալ, կառավարութեան բարեկամեցողութեան վրայ վստահիլ ու անխուսափելիօրէն այդ խոստացուած բարենորոգումներն պիտի կատարուին կ'ժամադիրենք, և ահա Մակեդոնական խառնաչփոթութիւնը վրայ հասան ու վերիվայր չրջեցին մեր յոյսերն ալ, անկախաբերիններն ալ։

Բայց պահ մը ժամանենք թէ այս գէշ օրերն, տագնապալից ու յուզումնալից երկար տևեն ու Պալքանեան պատերազմը լուրջ կերպարանք մը առնէ, ի՛նչ պիտի ըլլայ հայարնակ գաւառներու վիճակը, երբ քիւրտն այլևս սանձարձակ կերպով, կառավարութեան այլուր զբաղած ըլլալուն գիտակ, պիտի չարուներակէ իր չանասակութիւններն ու խեղճ հայերն նոնց լուծին տակ պիտի տառապին չատ աւելի սոսկալի կերպով։

Դժբաղդ ենք, սև է մեր ճակատագիրը...

Հապա ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր Պատրիարքի դիրքն, կախակայեալ, հրաժարեալ, ահա ծիծաղելիութիւն մը ևս որ յառաջ եկաւ մեր բոլիդիքոսներու հետաքրքրութեան ու դիւանագիտական նուրբ հոտառութեան չնորհիւ։

Եթէ կառավարութիւնը իր բարեկամեցողութիւնը կուզէ ցոյց տալ, պէտք է Մակեդոնիա զրկէ սա քիւրտ աչիրէթներն ու Համիտիէի հեծելազօրքերը, որպէսզի այն տեղ ցոյց տան իրենց քաջութիւնը ու պատերազմասէր ոգին...

Տեսնենք թէ անոնց ոյժն ու քաջութիւնը անպաչտպան գիւղացիներու դէմ միայն գործածելուն մէջ կ'կարծեն թէ կրնան հայրենեաց իրական թշնամիին դէմ ալ նոյն եռանդով կռուիլ...

ԵՒ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՏԱԴՆԱՊԸ

Հասած լուրերը աւելի ապահովիչ են և յոյս կ'ներչնչեն որ Պալքաններու մէջ արծարծած կրակը կարելի պիտի ըլլայ մարել։

Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարար՝ Մ. Սազոնօֆ, Բարիզի մէջ Նախարարական պետ և արտաքին գործոց Նախարար՝ Մ. Բուանքարէի հետ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցած է Պալքանեան տագնապին վրայ և համաձայնած են եւրոպական հաւասարակշռութիւն մը Թուրքիոյ մօտ և Աւստրօ-հունգարական միջամտութիւն մը չունուն երբեակ զինակցութեան և համաձայնութեան Պալքանեան փոքր տէրութիւններուն դէմ։

Մ. Բուանքարէի ծրագիրը չատ անշչան փոփոխութիւններով ընդունած է Աւստրիա, ինչպես նաև բոլոր միւս տէրութիւնները։

Որոշուած դիմումին հինգ մեծ պետութիւններուն կողմէ եղած է նաև Թուրքիոյ, որ նախարարաց խորհուրդին խորհրդակցութեան Նիւթ եղած է և որոշուած է 1880ի Լուժէլիի նահանգաց վարչութեան համար պատրաստուած օրէնքն իրրև առժամեայ օրէնք գործադրութեան դնել։

Ցրանսա ոգի և բուն կ'աչխատի Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջև համաձայնութիւն մը գոյացնելու Պալքանեան խնդիրներու մասին, որպէսզի այդ կէտերուն մէջ չահերու ընդհարում մը յառաջ չգայ և ինչպէս ակներև կ'երևի այդ համաձայնութիւնն կարելի եղած է իրագործել, որով Ռուսիա և Աւստրիա յանձն առած են Պալքաններու մէջ պատերազմի մը առաջն առնելու և այն մտօք դիմումներ ընելու ձեռնարկած են Պուլկարիոյ, Սերպիոյ, Ցունաստանի հետ։

Ցունաստանի թագաւորն որ վիճենայէ Ամէնք զարձած պահուն երկար տեսակցութիւններ ունեցած է կոմս Պերխթոլտի ու օտար դեսպաններու հետ, ինչպես նաև կայսեր հետ, կ'երևի թէ Մակեդոնիոյ մէջ անդորրութեան պահպանման մասին խորհուրդներ տեսցած է ու Աւստրիոյ կայսրն յոյս ունի որ դիւանագիտութիւնն պիտի կրնայ հրաչքներ գործել ու առաջն առնել անօգուտ պատերազմի մը։

Թուրքիա ընդունելով գործադրել 1880ի ծրագրուած բարենորոգմանց օրէնքն, նոյնութեամբ կամ բարեփոխեալ, գոհացում տուած պիտի ըլլայ Պալքանեան տէրութեանց, որոնք Մակեդոնիոյ քրիստոնէից վիճակին բարելաւման համար զինու զօրութեան դիմելու հարկադրուած ըլլալնին յայտարարած են։

Գերմանիա տակաւին տարբեր կարծիք կ'յայտէ ու կ'կարծէ թէ այդ փոքր տէրութեանց թագուն նպատակներն է հոդային գրաւումներ ընել ու որովհետև չի կարծեր թէ անոնք պիտի կրնան ունենալ կերպով յաղթող հանդիսանալ, անտարբերութեամբ կ'դիտէ Պալքաններու տագնապը, թէև իր արտաքին գործոց Նախարարին յայտնած այս նկատումն պատճառ մը չը համարիր Բուանքարէի ծրագրին իր հաւանութիւնն չտալու ու չմիանալու տէրութեանց հաւաքական զիմումներուն, ինչպէս վերև ըսինք։

Եւ այժմ որ եւրոպական զինակցութեան երկու հատուածներն կրցած են համաձայնիլ այն յոյսն կ'յայտնուի թէ նոյն իսկ ընդհանուր պատերազմի մը պարագային, կրակն պիտի տահմանափակուի Պալքաններու մէջ և չպիտի կրնայ մեծ հաւնեստութիւններ առնել։

Այս պարագան սակայն տակաւին կ'մնայ և չէ՛ կարելի այժմէն որոշակի ըսել թէ պատերազմէն ետք նոր դէպքեր չպիտի գան կնճռոտութիւններ ևրևան բերելու և Աւստրօ-հունգական այժմու համաձայնութիւնն, որ արդէն թելով մը կապած է, բոլորովին չկտրելու։

Սակայն այժմ տահէ ապահովիչ պարագան հինգ մեծ տէրութեանց համաձայնութիւնն է, որու այժմով կարելի պիտի ըլլայ չատ մեծ չարիքներու առաջն առնել և պատերազմի ընթացքն կասեցնել։

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄԷՋ ԵՆՔ

Թէ՛ պաչտօնական և թէ մեր մասնաւոր հեռագիրներն առջի օր հաստատեցին Պալքանեան տէրութեանց փոքրս գոյնին Սև Լերան կողմէ պատերազմ հրատարակուած ըլլալը։ Մեր կայսրութիւնն առ հարկի պատերազմին ընդունեցաւ և թշնամութիւնն երն սկսան։

Այս պատերազմը պիտի ամփոփուի միայն Սև Լեռնեան սահմաններուն մէջ. Ասկից ապահովաբար ոչ ոք կը յուսայ, վասնզի համապատասխան հարձակողական ոյժի մը պակասը չէ կարելի երեսակայել. Ամէն մարդ կընդունի որ Սև Լեռան կողմէ պատերազմ հրատարակուիլն յառաջաբանն է ընդհանուր պատերազմին, որուն պիտի ձեռնարկեն պալքանեան միացած տէրութիւնները և Ռուսաստան ընդդէմ Թուրքիոյ։

Կը գտնուինք ուրեմն պատերազմի մէջ, եթէ եւրոպական յղյեզուած միջամտութիւնը չգայ առջեւն առնել Գուլկարիոյ, Սերպիոյ և Ռուսաստանի կողմէ ևս պատերազմ հրատակուելուն։

Սև Լեռն այս անգամ եւրոպական տրամադրութեանց իբրև եզական լրտես ծառայեց։ Ասոնք համաձայնած են քրքական գործերու կարգադրութեան խառնուելու կամ ծանուցեալ միջամտութիւնին արգելեան ժողովուրդներուն աչքին փոշի ցանելու միտող եւրոպական դիւանագիտութեան խաղերէն է։

Եթէ իրապէս եւրոպա լրջօրէն խազողութեան և Արեւելքի անդորրութեան ի նպաստ կը գործէ, կրնար իսկոյն Սև Լեռան պատերազմ հրատարակելուն առթիւ միջամտել։

Եթէ ան չի միջամտեր իսկոյն, կը նշանակէ թէ եւրոպական միահոգիութիւնը մեռեալ տառ մը և միամիտներուն համար խրտուիլակ մըն է։

Սև Լեռան այս դիմեցողութենէն կախում ունի այսօր կամ վաղը Ցունգեալ Գալքանեան տէրութեանց յարձակումը։

Մինչև հիմա եւրոպական համաձայնութիւնն ու միջամտութիւնն իբրև դրական և իրական եղելութիւն մը ճանչցուած չէ, և երբ այսօրինակ պարագաներու մէջ կը յապաղի դիւանագիտութեան ներգործութիւնը, կը նշանակէ թէ դիւանագիտական այս ներգործութիւնը անանկացած է։

Ցամենայն դէպս այս եօթնեակը կացութիւնն յստակօրէն պիտի բնորոշէ, թէև հասած լուրերէն կը հետևի թէ արդէն կատարեալ պատերազմի մէջ ենք։

Իրաց այս վիճակին մէջ Օսմանեան ժողովուրդը պարտի կացութիւնն որոշողութեամբ ու խոհեմութեամբ ողջունել, պարտի համոզում ունենալ իր ոյժին և գինուորական առաքինութեանց վրայ, որոնց չնորհիւ միշտ և բացառապէս իր գոյութիւնը պահած է։

Երբ հայրենիքը վտանգի մէջ է, ժամանակը չէ պատասխանատուներն որոնելու և ոչ ալ երկրին բաղդը վարողները քննադատելու. բոլոր օրինասէրներուն և հայրենասէրներուն պարտականութիւնն է կառավարութեան հետ կողք կողքի գալ և անձնուիրութեամբ պատասխանատու վարիչներու հրամանները կատարել։

Երբ արտաքին թշնամութիւնները կը սպասկանան, պէտք է ներքին թշնամութիւնները մեզմանան։ Այսօր պէտք չէ գոյութիւն ունենան ոչ տարբեր կարծիքներ և ոչ ալ հակառակաձեր մտածումներ։ Ամէնուն մտքին ու սրտին մէջ հայրենիքի փրկութեան գաղափարը պէտք է տիրէ։

Եւ այս փրկութիւնը չի կրնար յաջողութիւն գտնել հայրենասիրական կիզիչ ցոյցերով, անտեղի և պարապուելի յոխորտանքներով պոռչտուքներով և ժողովրդականութիւն գրաւելու ամուլ ձգտումով։

Այսպիսի չափեր և այսպիսի միջոցներ մանաւանդ կրնան մեզ յաչս քաղաքակիրթ աշխարհի անուղղայ խռովարարներ ներկայացնել միայն։

Ընդհակառակն մենք պարտաւոր ենք ապացուցանել թէ ստակ ենք սահմանադրական քաղաքականութեան, թէ զգուշաւոր ու պատրիւն ենք, ինչպէս վայել է ղժուարութեանց յաղթելու ինքնագիտակցութիւնն ունեցող ժողովուրդներուն։

Արդարև Օսմ. հզին կը դաւի տեսնելով իր ամբողջ դրացիներուն թրքական տէրութեան դէմ բռնած յարձակողական դիրքը. այն դրացիներուն՝ որոնց արեւնակիցներն բիւրաւորներ այս հողին մէջ կը քնակին ու կը կազմեն սահմանակիցական, ամենաօրինաւէր Օսմ. տարրերը։

Սակայն մեր ամէնէն բարեմիտ թուրք հայրենակիցներն անգամ պարտին տէրութեան մը պատերազմական պարտաւորութեանց և տարրերու հետ իրենց ունեցած յարաբերութեան միջև դանազանութիւն դնել։ Եւ եթէ թուրք ժողովուրդըն այս պարտականութիւնն ունի, ժրչափ աւելի պարտադրուած չեն ըլլար անոր իշխաններն յարդանք ցոյց տալ պատերազմող տէրութեանց հպատակներուն հանդէպ որոնք մեզի հիւր են և որոնց արենակիցները մաս կը կազմեն Օսմ. միութեան։

Ըստ որում ոսկին կրակին մէջ կը փորձուի, այնպէս ալ ազատ ժողովուրդներու նկարագիրն ու քաղաքական հասունութիւնն այսպիսի դժբաղդ պարագաներու մէջ կը փորձուի։

Կը լսենք որ Աթէնքի և Սոֆիայի մէջ միթինկներ կը կազմուին և հոն պատերազմանդիր ցոյցեր տեղի կունենան. ահա ճիշտ այսպիսի միթինկներով պէտք էր իյայտ գալ նաև Օսմ. ժողովուրդին հայրենասիրութիւնն ու պատերազմասիրութիւնը։ Դարձեալ, այսպիսի միթինկներու մէջ պէտք էր ցոյց տրուիլ Օսմ. նկարագրին արժանիքը։ Ահռելի ապակիներու զէմ կատարուած քանդիչ սայթաքումներն որոնք կ. Պոլսոյ միթինկներու մէջ եղան պէտք չէ նուազեցունեն խոհեմ և զգուշաւոր ցոյցի մը արժէքը։

Թող զգուշանան Օսմ. ժողովուրդն առաջնորդողներն ու ժողովրդականութիւն վաստկիլ ուզողներն անոր ազնիւ ու հայրենասիրական զգացումները չահագործելէ։

Ամբողջ Եւրոպան այս պահուս իր աչքերը մեր ընթացքին վրայ յառած է։ Երբ ժողովուրդը գերագրգռուած է իր իշխանները պէտք է գայն խելամուտ ընեն թէ միայն պազարիւնութիւնն ու քաղաքագիտական գինուորական պարտաւորութիւնը հաւատարիմ կատարուելն կրնան տէրութիւն մը փրկել իր տագնապալի և ծգուժամին հանգամանքներէն։

Տէրութիւններն ոչ թէ փողոցային պոռտուքներով այլ պատերազմի դաշտի հայրենական և առնական գիտցողութեամբ կընան փրկուիլ։

(Ամսթիա)

Ազգային Անցուդարձ

ԻԶՄԻՐ

Բազաք. Ժողովը Զորեքշաբթի երեկոյ իր չաթթական նիստը գումարեց Նախապահութեամբ Առաջնորդ Ս. Հօր։ Ներկայ էին Տ. Աչեան, Յ. Հարենց, Մ. Մօրուքեան, Ա. Եփրեմ էֆ.ները։ Կուսակալութենէն յառաջիկայ Օսմ. երեսփ. ընտրութեանց մասին հրահանգներ եկած ըլլալով, որոշուեցաւ զանոնք նայնութեամբ Ընտրական յանձնաժողովին ղրկել։ Ընտրական Յանձնաժողովին խնդրանօք նոյն Յանձնաժողովին անդամ ընտրուեցաւ Կարապետ էֆ. Պալապանեան, փոխան Յարութիւն էֆ. Պահարեանի, որ ղբաղմանց պատճառաւ հրաժարած էր։ Ս. Իզմիրճեանյ գանձանակներու հասոյթից գործակալ ընտրուեցաւ Սիմոն էֆ. Տէր Գաւնիկեան։ Դերեզմանատան Բարեզարդիչ Յանձնաժողովը գրով մը դերեզմանատան մատուռին խարխուլ վիճակը յայտնելով կը խնդրէր որ ձմեռը չը հասած հարկ եղած նորոգութիւնը կատարուի. որպէսզի հատնական ադէտքներու ալ տեղի չի տրուին։ Որոշուեցաւ սոյն գրութիւնը նոյնութեամբ յղել Ս. Աստիսանոսի Նորոգութեանց Յանձնաժողովին, ի նկատառումն և ի պատշաճ տնօրինութիւն։—Կարդացուեցաւ Գարաթաչի Թաղականութեան գիրը, որով կը յայտնէր թէ Թազ. Խորհրդոյ անդամ Գրիգոր էֆ. Յարութեանի միջև թիւրիմացութիւնը փարատած ըլլալով այս վերջինը իր հրաժարագիրը ետ առած է և որով խնդիրը փակուած է։— Մանիսայի Թաղականութիւնը գրով մը պիտժէի բացը Ներկայացուցած և զարման մը խնդրած էր. որոշուեցաւ յառաջիկայ Նստին կարևորը տնօրինել։— Տնտեսական Խորհուրդը երկամեայ չրջան մը բոլորելէ վերջ հրկրորդ երկամեայ մը ևս բոլորելու մի քանի ամիս առաջ հրաժարական տուած էր, անդամներու անձնական զբաղումները մէջ բերելով։ Որոշուեցաւ մերժել սոյն հրաժարագիրը և խնդրել որ ժամանակ մը ևս չարունակեն իրենց օգտաչատ պաշտօնավարութիւնը։— Բնկլովք էֆ. Թօփալեան անձնական զբաղումներ ու պատճառաւ կէօզթէփէի Թաղականութենէն հրաժարած ըլլալով, որոշուեցաւ մերժել և խնդրել որ հաճի չարունակել իր պաշտօնը։

— Բազաք. Ժողովոյ օրակարգի խնդրոց սպառուէն վերջ, Խառն Ժողովով գումարուեցաւ մասնակցութեամբ կրօն. Ժողովէն Տ. Ղևոնդ, Տ. Եղիչէ և Տ. Մեսրոպ քահանայից։ Պատրիարքարանէ յատուկ չրջաբերական մը հասած ըլլալով. կը յանձնարարէր թէ Իզմիրի վիճակին և թէ ընդհանուր հայ վիճակներու մէջ չարագործութեանց առաջքն առնուլ և ինքնապաշտպանութեան նպատակայարմար միջոցներ խորհիլ և տեղեկագրել։

Խառն Ժողովը խնդրոյն փափուկ և լուրջ ուսումնասիրութեան կարօտ ըլլալը նկատի առնելով. որոշեց Առաջնորդ Ս. Հօր նախագահութեան ներքև եօթն հոգիանց յանձնաժողով մը կազմել հետևեալ ձեռնհաս անձերէ՝ Նալարէթ էֆ. Ներսէսեան, Գէորգ էֆ. Պուպլի, Յակոբ էֆ. Հարենց, Սերովբէ էֆ. Դաւիթեան, և Տ. Ղևոնդ, Տ. Եղիչէ, Տ. Յարութիւն քահանայք։ Սոյն յանձնաժողովի պաշտօնը պիտի ըլլայ թէ Իզմիրի վիճակին և թէ ժանաւանդ ներքին գաւառներու համար չարագործութեանց առաջքն առնուլ և ինքնապաշտպանութեան նպատակայարմար եղող միջոցները տեղեկագրի ձևով ներկայացնել Խառն Ժողովին, դրկուելու հաւար կեդրոն. Վարչութեան.— Ա. Ա. Դատաստանական Խորհրդոյ կողմէ իրեն դէմ տրուած պարինաթոչակի վճռոյն դէմ վերաքննութիւնն պահանջած ըլլալով, Խառն Ժողովը լսեց երկու կողմերը և Ա. Ա. կնոջ վկանելու անունները առնելով որոչեց յիշեալներու վկայութիւնները լսել վերջ արձակել վերջնական վճիռը. վերջին դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ հոկտ. 17ին։

— Զորեքշաբթի երեկոյ Առաջնորդարանին մէջ տեղի ունեցաւ բարեյիշատակ Ն. Պաքրճեան կտակով Եւրոպա ղրկուելիք սանուհիներու մրցման քննութիւնը։ Մրցման ներկայացան միայն Օրդք. Հէլվաջեան, Բէնխեան և Պատրիկեան։ Քննութեանց կը նախագահէր Առաջնորդ Ս. Հայրը։ Տիկնանց Խնամակալութենէն ներկայ էին Ազն. տիկնայք Ա. Մարկոսեան և Բ. Ս. Սպարթալը։ Ուսուցչական Խորհուրդէն Հ. Նիզամեան, Զ. Գազազեան և Կ. Տիլպէր էֆ.ները։ Նոյնպէս ի դիմաց Պաքրճեան գերդաստանի ներկայ էր Յակոբ էֆ. Պաքրճեան։ Քննութիւնները կը վարէր Համբարձում էֆ. Նիզամեան ամենակատարեալ ձեռնհասութեամբ։ Աչքառնիծ գոհունակութեամբ կը յայտնենք որ երեք օրիորդներն ալ չատ յաջող կերպով պատասխանած են իրենց եղած բոլոր հարցումներուն։

Հակառակ ընկալեալ սովորութեան, Ուսումն. Խորհուրդը այս անգամ չէ բաւականացած միայն Ֆրանսերէնի քննութիւն կատարելով, այլ ամէն ճիւղերու

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

Ը.

ԼՕԻԶ

Լօիզ մեծցաւ գեղեցկութեամբ և առոյգ։ Հազիւ թէ իր դիմագծերը սկսան կազմուիլ, յայտնի եղաւ որ այս աղջնակը չնորհի և ներդաշնակութեան հրաշալիք մը պիտի ըլլար։ Անոր կապոյտ աչքերը կխնդային, անոնք արշալոյսի ցոլքեր էին, անոր բերանը չնորհալի քերթուած մըն էր։ Մէն մին իր ձևերուն, մէն մին չարժուձևներուն, չես գիտեր ինչ անմահ չնորհ մը ունէին։ Ոչ մէկ գեղեցկութեան նմանութիւն կրնար յարմարիլ այս պաշտելի սէգպէին. նոյն ինքն գեղեցկութիւնն էր։

Ժանն իրեն համար զադրած էր ապրելէ։

Եթէ կրնանք ըսել, իր կեանքը փոխադրուած էր տղեկին կեանքին մէջ։

Իրիկունը միայն, այն ժամուն որ մանկիկը կքնանար իր սրտին վրայ, այդ ժամուն միայն, Ժանն կյաջողէր ոչ թէ իր հոգին, այլ իր մտածումը անջատել իր տանին. մայրի մը ձայնը վերջապէս, պոռթկած իր սոսկումով հատակուած էութենէն.

Լօիզ անեռոլթացած էր։

Զ.

ԿԱԼԱՆԱԻՈՐԻՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Բացատրեցինք բաւական թէ ինչ էր բոլորանուէրը, բացարձակ, անզսպելի այն սէրը որ ունէր մայրը՝ զաւկին համար, Լաւ ըմբռնեցի՞ն թէ Ժաննի համար, Լօիզ սիեզերքն էր, կեանքն, անսպառելի հաւաստին, գոյութիւն ունենալու միակ պայմանն էր։ Այս պաշտումը որ ծնունդ առած էր երբ արդէն Լօիզ յոյս մըն էր լոկ, կազմակերպած, անած ինքն իր մէջ, աղաչատանք մը եղած էր, անբացատրելի վեցերորդ զգացում մը որ երբեմն կը պաշարէ կին մը և գայն կգրաւէ ամբողջովին։

Այս վիշտ մը չեղաւ, յուսահատութիւն մը չեղաւ։ Ժանն փնտռեց իր զաւակը կատաղութեամբ, անզսպելի կատաղութեամբ էակի մը որ իր կեանքը կփնտռէ։ Զորս ժամ չարունակ, մոլորուն, հերարձակ, մռնչելով, տեսքով ահարկու, փնտռեց թաւուտներու, մացառներու մէջ, պատռտուած, արիւնլուայ, առանց արցունքի, խղճալի և եղեռնական։

Մարտին Լօիզ իր վեցերորդ ամիսն թևակոխած էր և ամէն բան զուարթ կը դառնար, իբաց առեալ խեղճ լքուածին համար։

Օր մը, Մարտ ամսուն վերջերը, դայեակը և անոր ամուսինը անատառ գացած էին փայտ կոտրելու։

Ժանն իր սենեակը կգտնուէր, անբացատրելի տագնապանքով մը քննացող Լօիզը դիտելու զբաղած։

Այս սենեակը պարտէզին վրայ չինուած էր և պատուհան մը ունէր որ այդ միջոցին բաց էր։

Ցանկարծ ոտքերու ձայն մը լսուեցաւ նախասենեակին մէջ որ ճամբուն վրայ կը բացուէր և ձայն մը բարձրացաւ, ողորմութիւն խնդրելով։ Ժանն այս սենեակը մտաւ և տեսնելով ողորմութիւն ժողովող վանական մը, չերտ մը հաց կտրեց և երկարեց ըսելով.

—Հաղաղութեամբ գնա, բարի հայր, ուրիշ առթիւ, աւելին պիտի ընէի անտարակոյս...։

Վանականը չնորհակալ եղաւ Ժանն օրհնեց և վերջապէս քաշուեցաւ։

Այն տեսն Ժանն իր սենեակը մտաւ։ Իր առաջին ակնարկը անկողնին կողմ դարձաւ, ուր Լօիզ կհանգչէր։

Եւ ահարկու ճիչ մը, հակամարդկային արտայայտութեամբ աղաղակ մը, մտատակ գայլի աղաղակ մը որու պզտիկները կը սպրնակէն... և կմտածէր սիրահարին... ամուսնոյն... հօր վրայ։

Ցրանսուա... պաշտելի սիրահարը... այն մարդը որու տրուած էր ամբողջովին...։

Իրաւ էր որ ամօթալի կերպով մեհնած էր, պատերազմելու պատրուակին տակ... Միթէ իրաւ ատոյգ էր որ զինք երեսի վրայ թողած էր, թէ այլ ևս չպիտի գար։

Մեռած, թերևս... ոչ մէկ լուր... ոչի՛նչ...։

Ահ, ինչպէս այս լուռ ժամերուն մէջ իր սիրտը կպատռէր անգթօրէն։

Եւ տղեկը որ կքնանար, երբեմն կ'արթննար գաղջ յուսահատ արցունքներու տարափին տակ, որ իր ճակտին վրայ կիյնային...։

Այն ատեն Ժանն մայր կդառնար։ Կը խեղդէր հեծեծանք, յիշատակ, սէր և կը բռնէր դժբաղդութեան և անհայր մանուկը իր բազուկներուն մէջ և իր անուշ երգով կքնացնէր պզտիկ արարածը։

Ժամը անցաւ։ Ժանն չատ քիչ դուրս կելնէր և երբէք պարտէզին չէր հեռանար։ Խուլ երկիւղ մը պահած էր Հանրի որ Մօնժօրանսիի հետ ունեցած վերջին ընդհարումին վրայ, և անոր առջև կրկին գտնուելու միակ մտածումը զինք կդողացնէր...։

Յետոյ գարունը հասած էր։

մէջ քննութիւն կատարած է սա ճշգրիտ նկատումով որ ուսուցչական ասպարէզին նուիրուիլ փափաքող մը անպատճառ պէտք է ընդհանուր զարգացում ունեցած ըլլայ, և կամ գոնէ ընդհ. զարգացում առանալու պատրաստ միտք մը ըլլայ, քան թէ քաջ լեզուագէտ մը՝ բայց առանց զարգացումի տգէտ մը եղած ըլլայ։ Ջորեքշաբթի օր շատ յաջող կերպով լրացած են հայերէն, Ֆրանսերէն լեզուներու, կրօնի, թուաբանութեան, աշխարհագրութեան, ազգ. և ընդհ. պատմութեան, մատենագրութեան քննութիւնները։ Այսօր կէս օրէ վերջ տեղի պիտի ունենան հայերէն և ֆրանսերէն գրաւոր շարադրութեան քննութիւնները։

—Առաջնորդ Ս. Հայրը երէկ երկար հեռագիր մը քաշելով Պատրիարքարան մանրամասն կերպով յայտնեց ներկայ զօրակոչութենէն առթիւ տրուած ծայրայեղ դժուարութիւնները և այս մասին տնօրինութիւն մը խնդրեց։

— Աբրահամ Ագասարեանի մահուան առթիւ, Տ. Եուան Իզմաճիօղլու կէս օսմ. ոսկի կը նուիրէ Ազգ. Հիւանդանոցին։ (Կ'խնդրուի դիմել «Դաւինք»ի և ընկալագիրն ներկայելով գանձել։)

Տեղական Լուրեր

ՄՕՏԵՐՍ քաղաքիս մէջ Իթթիհատ և Իթիլաֆ միացեալ կուսակցութեանց նախաձեռնութեամբ սիմինկ մը տեղի պիտի ունենայ որուն պիտի մասնակցին բացի վերի երկու կուսակցութիւններէն, Դաշնակցութիւնը, Հնչակեան կուսակցութիւնը և յունաց Սահմանադրականութիւնը

ՆԱՀԱՆԴԻՍ Տէֆթէրտարը պաշտօնանկ եղած և անոր յաջորդած է Ինկիւրիի Տէֆթէրտար Պէքիր Սամի պէյ։

ՄԱՂՆԻՍԱՑԻ նորընտիր Միւթէսարրիֆ Շահապ պէյ իր պաշտօնատեղին գացած և իր պարտականութեանց ձեռնարկած է։

ԱՑՏՐՆԻ պահեստիներու հրամանատար գնդապետ Արիֆ պէյ Բիլեն, Տէնիզլիի զօրաբաժնին հրամանատար Մուլուսի փաշա Այտըն իսկ Ատալիայի զօրաբաժնին հրամանատար Թէվֆիք պէյ Տէնիզլի փոխադրուած են հրամանատարութեան պաշտօնով։

ԱԹԻՆԻ թերթերը Կ. Պոլսէն կը տեղեկանան թէ Նախարարաց Խորհուրդը ուժոյած է պատերազմ հրատարակուելու պարագային Պալքանեան տէրութեանց հպատակները Թուրքիայէն վտարել։ Հելլէնահպատակները Կ. Պոլսոյ մէջ 40 հազարի և ամբողջ Օսմանեան կայսրութեան մէջ 102 հազարի կը հասնին եղեր։

ՏԵՂԻՈՅՍ Բաղաքապետութիւնը ասկէ առաջ կուսակալութեան յիշատակագիր մը ղատուցանելով կէօղթէփէի Թրամվէյի ընկերութեան կառքերուն հիւանդ ձիերուն փոխոխութիւնը և ճամբորդներուն թիւին սահմանափակումը պահանջած էր. այս անգամ կը լսենք թէ կուսակալութիւնը յանձնառու եղած է քաղաքապետութեան գոհացում տալ։

«ՔԼՕՃԼԻ», օմանցիներուն կոչ ընելով խորհուրդ կուտայ հելլենացիներուն դէմ պոյքոթաժ հոչակել և ամէն տեսակ բարական յարաբերութիւն խզել անոնց հետ։

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ պրոչուժով ներկայացութեան պատճառաւ ալիւրի, գետնախնձորի, արժէքներու և այլ ուտեստեղէններու Մարմարայի ծովեզերքներէն և Եգէականի կղզիներէն արտածումը արգիլուած է։

«ՄՈՒՍԱՎԱԹ»ի տեղեկութեանց համաձայն յառաջիկային քաղաքս կը ժամանեն յայտնի Իթթիհատական ձալիտ պէյ, Իթթիհատականի հռետորներէն Էօմէր Նաճի պէյ, «Իգտամ»ի խմբագրապետ Ալի Բէյամ, Կիւմիւլճինայի նախորդ երեսփոխան Իսմայիլ Հագգը. Թուրք բանաստեղծներէն Հիւսէյին Քեամիլ և Փռնիայի նախորդ երեսփոխան Տէյէլ Ապէտին։

ԱՒՋԻ օր ֆրանսականով քաղաքս ժամանեցին չորս Թուրքեր որոնք Հռոդոսի պաշարման ատեն Իտալացիներու կողմէ գերի տարուած էին։

ՋՈՐԵՔՇԱԲԹԻ իրիկուն Քոմիդէյին «Մէյրուդիյէ» կոչուած գլուխին մէջ հաւաքուած Իթթիհատականները լսելնուն պէս որ Սև լերան կողմէ պատերազմ հրատարակուած է Թուրքիոյ դէմ, անմիջապէս պատերազմի ի նպաստ հանգանակիչ մարմին մը կազմեցին, կազմակերպիչ Մասնախումբը նոյն իսկ գլուխին մէջ ե. ղողներէն 687 ղրչ. հանգանակեց։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ մեզ ղրկած նամակով մը կը ծանուցանէ թէ այսօր Բաղաքապետարանին առջև ժամը 1.30ին իր նախաձեռնութեամբ միթինկ մը տեղի պիտի ունենայ, առ այս բոլոր հայրենասէրները կը հրաւիրուին։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վերին իշխանութիւնը կը զեկուցանէ թէ Իզմիրի և գաւառներու բոլոր բժիշկները, դեղագործները և դայեակները պարտին ներկայանալ ուղղապահական քննիչ մարմնոյն գրասենեակը և իրենց արուեստին գործադրութեան վերաբերեալ թուղթերը փոխել։

Վերջին Լուրեր

Թրքական վերջին հեռագիրները կ'ծանուցանեն Օսմ. զօրաց յաղթանակները Դարատափի սահմաններու վրայ։ Պէրանայի պաշարումը Դարատաղցիներէն յետ մղուած է Թուրք զօրաց կողմէ որոնք Դարատաղ մտնելով կը յառաջանան Փօթկուրիցան գրաւելու։

— Ռուսական աղբիւրներէ կը զեկուցանեն որ Պ. Կրիփտրիսը Պօլսէն Աթէնք պիտի մեկնի։

— Հայոց Պատրիարքը մեծ-վէզիրին ներկայացաւ և տեղեկութիւններ խնդրից 45 տարեկաններու զինուորագրութեան խնդրի մասին։

— Բ. Դրան տեղեկութիւն տրուած է որ մեծ քանակութեամբ ալպանացիներ Պէրէնայի մօտ Փարատաղցիներու վրայ յարձակած և զանոնք ստիպած են փախուստ տալու։

— Դարատաղի զինուորական ոյժերը կը քալեն դէպի Սերպիոյ սահմանները սերպիական բանակին միանալու համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 27 Սեպտեմբեր.— Պուլկարական կառավարութիւնը պատասխանելով Ռուսիոյ և Աւստրիոյ խաղաղասիրական դիմումներուն, պատասխանեց, թէ չի կրնար հակառակիլ անոնց, քանի որ Թուրքիա չի զիջանիր Պալքանեան Տէրութեանց իրաւացի պահանջքներուն գոհացում տալ։

ՆՈՑՆ.— Մայրաքաղաքիս խանդավառութիւն պատճառեց մայրաքաղաքիս մէջ, երբ լսուեցաւ թէ Թրքական զօրքը պէրանայի պաշարման դօտին խզեր ու Սև-Լերան հողին վրայ ոտք դրեր է։

ՆՈՑՆ.— Մեծ Տէրութեանց դեսպանները միանալով երէկ երկար խորհրդակցութիւն իր ունեցան և նոյնիսկ զեկոյց մը խմբագրելով այսօր Բ. Դրան յանձնելին զայն։

Այս զեկուցագրով փափաք կը յայտնեն որ Թուրքիան յանձնառու ըլլայ Պալքանեան Տէրութիւններէն պահանջուած բարենորոգումները ընելու։

ՆՈՑՆ.— Նոր և երկարատև խորհրդակցական ժողով մը գումարեցին Պուլկարիոյ, Սերպիոյ և Ցունաստանի դեսպանները յունական դեսպանատան մէջ, Ապա Պ. Կրիփարիս այցելեց Ֆրանսայի և Ռուսիոյ դեսպաններուն և բաւական միացանոնց քով։

ՆՈՑՆ.— Հելլէնական դեսպանատան դիւանաթուղթերը փոխադրուեցան երէկ Ֆրանսական դեսպանատունը։

ՆՈՑՆ.—Սև Լերան սահմաններուն վրայ բախումները կը չարունակուին։ Թրքական աղբիւրէ առնուած լուրերուն համաձայն, Սև Լեռնցիներուն մեռելները և վիրաւորեալները բազմաթիւ եղած են։

ՆՈՑՆ.— Սև Լեռի սահմանագլուխի զօրաց ընդհանուր հրամանատարն է Նիկիթա Թաղաւորը որ անձամբ կը վարէ կռիւները։

ՆՈՑՆ.— Այսօր Պուլկարիոյ կողմէ վերջնագիր պիտի տրուի Օսմ. կառավարութեան որմէ վերջ Պուլկարիոյ դեսպանը Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

ՆՈՑՆ.—Կը հաւաստուի թէ Պուլկարիոյ դեսպանին մեկնումէն վերջ մայրաքաղաքէս պիտի մեկնին Ցունաստանի և Սերպիոյ դեսպանները ևս։

ՆՈՑՆ.— Պուլկարական կառավարութիւնը Սոֆիայի դեսպաններուն յայտարարեց որ պատերազմի միջամտութեան համար Մեծ Տէրութիւններու որևէ առաջարկը չի կրնար ընդունիլ։

ՆՈՑՆ.— Բարիզէն կը հեռագրեն թէ Արտաքին գործոց նախարարը երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է Թուրքիոյ, Ցունաստանի և Պուլկարիոյ դեսպաններուն հետ։

ՆՈՑՆ.— Պուլկարական կառավարութիւնը այսօր երկար զեկուցագիր մը պիտի տայ Տէրութեանց, որով պիտի արդարացնէ իր պահանջումները։

Ե. Ֆ. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՁՄԻՒՆԻՈՅ

Ե. Ֆ. Ընկերակցութեան ընդհանուր ժողովները պիտի վերսկսին յառաջիկայ Հոկտեմբ. 1/14ին, նոր ակումբին մէջ Պասմախանէ փողց. թիւ 13.. Նաև գիշերային դասաւանդութիւնները պիտի սկսին նոյն թուականին։ Այս տարի դասերը ձեռնհաս ուսուցիչներու խնամքին յանձնուած ըլլալով՝ բոլոր հայ երիտասարդութիւնը, մասնաւորապէս չուկայի գործով զբաղողներ կը հրաւիրուին օգտուիլ սոյն դասերէն դասագիրը չնչին գումար մըն է։ Փափաքողներ կրնան իրենց անուանները ներկայացնել մինչև Հոկտ 1/14. ընկերակցութեան քարտուղարին ամեն երեկոյ ժամը 8էն մինչև 10։ Դասախօսուելիք ճիւղերն են հետևեալները Անգղերէն, Դաղղիերէն, Ցունարէն, Տաճկերէն, Հօթագրութիւն և մանտոլին։

Կիրակի օրեր, առաւօտուն ժամը 10-12 ակումբը Հրիստոնեայ զինուորներու տրամադրութեան տակ պիտի դրուի, և իրենց ժամանակը օգտակար կերպով անցընելու համար պէտք եղած միջոցները պիտի հայթայթուին։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ

Մանիֆաթուրաի ճիւղին տեղեակ հայ հրիտասարդ պաշտօնեայ մը կը փնտռուի, փափաքողք կրնան դիմել Մանիսալը խան Թիւ 4 8—2

ՍԻՆԷՄԱ ԻԶՄԻՐ

ԹԱՊԱԽԱՆԷԻ

Տնօրինութեամբ Պ. ԱԼԷՔՍԻ ՍՓԱՆՏԱԼԻՍԻ

1. Իրական տեսարաններ։
2. Եղեռնական գրաւ. տրամ։
3. Մաք Բինքէրզըլի չահատակութիւնները. Բինքէրզրն ամենու դէմ 2 մաս 1200 մէթր ֆիլմ.
4. Նոյն Բ. Մաս.
5. Բրիւքրի փրնճանք զարմած, ծիծաղրժ. ՁԱՒԵՀՆ ԵՏՔ
6. Սև յուսահատութիւն, ծիծաղաշարժ։
7. Թչուառութիւնը անգործութեան տրամ
8. Վերջին մաս ծիծաղաշարժ։

Յանկարծ խորհեցաւ որ տղան տունը կգտնուէր... ցատկից, հեռասպառ հասաւ...

Սենեակին մէջտեղ, մարդ մը կար, կանգուն, տժգոյն, մահաչուք...

Հանրիօտը Մօնմօրանսի...

—Դո՛ւք, դո՛ւք որ ինձի կգտնէք կեանքիս մահաչուք ժամերուն։

Մէկ ոստումով անոր վրայ գնաց, անոր երկու բուռնցքները բռնեց— և ցած, սպառնալից և արագ ձայնով մը.

—Ձեր աղջիկը կինտռէք... ըսէ՛ք... Այո՛, գան, կինտռէք։ Լաւ ուրեմն, գիտցիք. ձեր աղջիկը իմ քովս է, գան առ, ձեռքիս մէջն է։ Անէծք անոր վրայ եթէ գիս մտիկ չընէք։

—Դո՛ւք, ոռնաց Իւանն, դո՛ւք թշուառական ապիրատ։ Ա՜հ, դուք ես որ գողցար աղջիկս։ Լաւ, հիմակ պիտի տեսնես թէ ինչ բանի կարող է մայր մը։

Կատաղի ցնցումով մը, ուզեց ազատուիլ, խածնելու, ճանկռտելու, սպաննելու համար։ Կոպտութեամբ զսպեց զանիկա։

—Լռէ՛, գոռաց ան, անոր բուռնցքները արիւնելու աստիճան սեղմելով։ Մտիկ ըրէ, լաւ մտիկ ըրէ, եթէ կուզես պզտիկը տեսնել...։

Մայրը այս բառը միայն լսեց. զանիկա տեսնել։ Իր կատաղութիւնը մեղմացաւ։ Սկսաւ աղաչել.

—Զանիկա տեսնել, ո՜հ, ինչ ըսիք։ Զանիկա տեսնել... ըսէք, ո՜հ, ըսէք առ գիութիւն, ձեր ծնկները պիտի գրկեմ, ձեր ոտքերուն հետքերը պիտի համբուրեմ, ձեր սպասուհին պիտի ըլլամ։ Զանիկա տեսնել, այս այսպէս— ըսիք չէ՞... աղջիկս, զաւակս, տուր ինծի իմ զաւակը...։

— Մտիկ ըրէ կըսեմ քեզի... Քու աղջիկդ, այս վայրկեանին, իմ մարդիկներէս միոյն ձեռքն է, մարդ մը, վագր մը, և թէ ուզեմ, գերի մը։ Այսպէս որոշեցինք մտիկ ըրէ, մի չարժիր... Ահա թէ ինչ որոշած ենք։ Եթէ այս պատուհանին մօտենամ և իմ գդակս օդին մէջ բարձրացնեմ, մարդը, կըսե՞ս, մարդը իր դաշոյնը պիտի առնէ և տղուն կոկորդին մէջ պիտի մղէ... Շարժէ այժմ...։

Իւանն թողաց և թևերը ծալլեց։

Ջնկան վրայ եկաւ և իր ճակատը գետին քաշեցաւ, ուզելով չնորհ ազաղակել և չկրնալով, իր ձեռքերը կրծարձրացնէր յուսահատութեան և հպատակութեան իբր նշան...։

— Ոտքի ելիր, գոռաց ան։

Հնազանդեցաւ անմիջապէս, միշտ ձեռքերը տարածած տղերսական ձևին տակ։

— Որոշա՞ծ ես հնազանդիլ, չարունակեց գազանը։

Այո՛, րսաւ գլխով, յուսահատ, սոսկալի և վեհաչուք։

— Այժմ մտիկ ըրէ, Ֆրանսուա... եղբայրս... լաւ ուրեմն կուգայ... կը լսե՞ս։ Հոս, քու առջև, անոր պիտի խօսիմ... եթէ չըսես որ կատես, եթէ լռես... այս երեկոյ աղջիկդ Թևերուդ մէջ պիտի ըլլայ... եթէ միակ բառ մը տրտասանես, պիտի վերցնեմ գդակս... աղջիկդ պիտի մեռնի... Նայէ, նայէ... Ահաւասիկ Ֆրանսուան ոլ կուգայ...։

Մարժանիի ճամբուն վրայ, փոշիի ամպ մը կվազէր, հովի փոթորիկէ մը կարծես քշուած... և այս փոթորիկէն ձայն մը կբարձրանար.

— Իւանն, Իւանն... ես եմ, Ահաւասիկ եմ։

— Ֆրանսուա՜, Ֆրանսուա՜, մոռցեր Իւանն ինքնիրմէ ելած։ Հասի՛ր, հասի՛ր։

Վայրագ հանդարտութեան քայլով մը, Հանրի պատուհանին մօտեցաւ և գոռաց.

— Ուրեմն դու պիտի ըլլաս աղջիկդ սպաննողը։

— Շնո՛րհ, շնո՛րհ, կլսեմ, կհնազանդիմ։

Այս րոպէին, Ֆրանսուա տը Մօնմորանսի, ուժգնութեամբ դուռը հրեց, և այլայլած, ուրախութենէ և սէրէ գինովցած, կանգ առաւ երերուն, թևերը տարածեց, մրմնջելով.

—Իւանն... իմ պաշտելի սիրականս։

. . . . . .

Այո՛, նոյնինքն Ֆրանսուա տը Մօնմորանսին էր, որ չատեր և նոյնինքն սպառպակտը կարծած էին թէ մեռած է և զոր կերևէր բազմաթիւ ամիսներ գերի մնալէ յետոյ։

Կնքուած խաղաղութիւնը պատերազմական գերիներու ազատութիւն տուած էր։

Ֆրանսուա անմիջապէս ճամբայ ելած էր իր վաղեմի ընկերներու հետ, հազիւ տասնհինգ հոգի։ Ձիաւոր մը ղրկած էր առաջէն իր եղբօր լուր տալու համար իր գալուստը։

Ցեսոյ վտակ, երջանիկ, ամբողջ Թուքերովը չնչելով, ժպտելով իր սիրոյն, մեզմիկ արտասանելով իր պաշտելիին անունը, չարունակած էր իր ճամբան։

Երբոր նչմարեց Մօնմորանսիի պզեակին աշտարակները, սիրտը պայթելու աստիճան սկսաւ բարախել. իր աչքերը արտասուքով լեցուեցան և քառասնամեակ սրբացաւ։

. . . . . .

(Շատոպրիանէսկ)

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Փոթէլիոի Մանկական պարտէզին համար մանկավարժուհի մը պէտք ըլլալով, փափաքողք կրնան դիմել գօրտէլիոի վարժարանն և բանակցիլ։

NATIONAL UNION SOCIETY ԼԴ

ՈՐՈՒ ԴԱՐՁԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՕՆՈՒՄ 1782-ԻՆ

	Ա.ԱՊԱՀ. ՈՒԺԸ
Ընկերութեան ընդհանուր պատասխանատու պահեստ, Գոյքերը եւն. ապահ. է քաւ	15.000.000
Վճարած է միւնչեւ այսօր վնասներու համար ապահ. քաւ	88.000.000

Ա.յս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ. հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կահաւոր, գործարաններ, եւն. ներքին պայմաններով:

ՅՈՎՀԱՅԻՆ ՃԻՒՂ. LIVERPOOL || DALE ST.

PHOENIX OF LONDON

Ա.յս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ներքինէս ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային ռիսկածներուն:

Լիազօր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍՏԱԺ ՆԱՖՓԱՐԼԻՔ ՊԱՒԹՐՃԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կրգտնուի հետեւալ վաճառատուներուն մէջ.

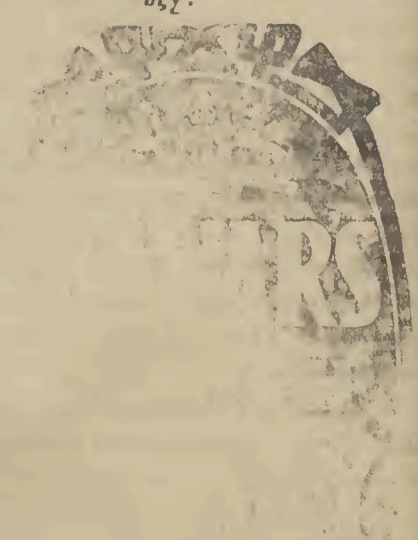

ՀԱՒԱՔՑԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՊԱԼՊՈՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՀՕՍԹԻ ԿԱՊՈՒՏԼՐ

ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵԻԼՆ. ԵԻԼ.

ԼԸ ՏԱՆԻՄ Ա ՎԻՒՆ

ԱԻՏՍ· ԿԱՅՍ· ԹԱԳ· ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատեալ 1867ին

Առածնայատուկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ծայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—
Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով,
Ողոջ պայմանաժամով կամ հատկէի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային:
Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովեալ յաւելումով:
Օժիտի եւ կենսաթոշակի ապահովագրութիւնը:
Բոլոր պայմանները ամենէ նորոգոյնները են եւ ամենէ առատաձեռն:
Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու

ՖՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻՒՐԻՋ
Ֆիւչիւ Քուգու օղու խանի

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ 1720ին Ի ԼՈՆՏՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո. 5,000,000
վճարեալ Ապահովագրեալներու	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կր կալուածք, կահաւորք, ապարանք, նեղսաւուր պայմաններով:
ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեւողութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն.: Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՈՒԻԹՀՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԷԼԻԱՔ

(ՆԱԽՈՐԴ· ԱՄԱՐԻԹԼԷՆ)

ԵՒ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ· 33

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Ուշեան ներկայ եղանակին համար, ընտրուած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները:
Գիներու անհամեմատ ժամանութիւն, ապրանքներու տոկունութիւն անմրցելի կեն:
Այցելեցէք անպատճառ մը ՔԱՄԵԼԻԱՑԻ վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ
Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին
Օժ. ռակի 11,512,611
Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բաւեմիներ:
Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Ս· ՈՒԹՀՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. ներկայացուցիչ Ազգերի կառավարութեան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE-MARITIM

ETABLE A LONDRES
ԵՒ 1720

Ծովային Ապահովագրական Ընկ. խիստ վաստաւոր պայմաններով: Մասնաւոր պահ. պահեստութեամբ մը ընկերութիւնս կապահովագրէ նաև անաժամով մը աթերաններու (Docks մէջ ինչպէս յԱղեքսիա Նոյնպէս և գնալուտ ուղիներու մէջ ինչպէս Մարսէյլի, Հավրի Համպուրգի եև. եև.:

Իզմիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ՊՈՐԹՀԷՔՔՆ

(NORTHERN)

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իզմիրի Գործակալութիւնն հաստատուած
1864էն ի վեր

Դրամագլուխ Ընկերութեան Լ. Ս.	3000000
Տարեկան հասոյթ	» » 1600000
Պահեստի գումար	» » 6673000

Ընկերութիւնս նպաստաւոր պայմաններով կապահովագրէ անշարժ կալուածներ, ործարանները, ամեն տեսակ ապրանքներ եև. եև.:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ՃԷՅՄՍ ՀԱՔԳԷՆՍՕՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԻԶՄԻՐԻԻ ՓՈՓՐ ԱՍԻՈՒ
Ծրանկաց քաղ, Բասած Սթուրցուհկ

ESTABLISHED 1782

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY LD OF LONDON

Դրամագլուխ և պահեստի գրամ Ա. Ո. 4,500,000 Տարեկան հասոյթ Ա. Ո. 1,500,000·

«ՖԷՆԻՔՍ» 122 տարիէ իվեր հի. Ծուած սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան գործերուն մէջ և ցարդ հատուցած է աւելի քան 27,000,000 Ա. Ո. ՀԱՍԱՒՈՒՑ ՀԱՄԱՐ·

«ՖԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնք, կահաւորք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմաններով, Դիմել առ

Լիազօր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի Գաւառաց

F. BLACKLER

ԱԶՆԻԻ ՏԻԿՆԱՅՔ

Բարիզի բանքէնը կամ տըէգօլը ուրէդֆէրնը որք համայն աշխարհի մօտան կ'ստեղծեն, չեն կարող մեզ պէտք եղած շիքութիւնը տալ ենէ չունիք Տիվա Diva գօրսէն որ Բարիզուհիներուն իտէալ մարգան է, և որ կը գըտնուի միմիայն Լուվրը վաճառատանց մէջ Diva. Diva

ՐՕՍԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ· ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ս. ԲԵԳԶՊՈՒՐԿ

Դրամագլուխ ամբողջու- թեամբ տրուած	Ֆր. 10,666,660
Պահեստի գումար	» 187,322,000
Ապահովագր. վճարեալ	» 581,115,000
Ապահովագրին և գլխավճար 1908 ընդունուած	» 83,232,000

Ապահովագրութիւն՝ հրակի դէմ Փոխադրութեանց դէմ, կեանքի համար, Ամեն տեսակ արկածներու դէմ Ճամբորդական ամեն վտանգներու համար ցնահ եւև. եւև.:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ ներկայացուցիչներուն:

ՄՕՐՈՒԻՖԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՕՓՈԼՕ
Բոսած եուսուֆ 14